

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 14. toukokuuta 2019
(OR. en)

9272/19

Toimielinten välinen asia:
2019/0046(NLE)

SCH-EVAL 85
MIGR 72
COMIX 264

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	14. toukokuuta 2019
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	8830/19
Asia:	Neuvoston täytäntöönpanopäätös suosituksen antamisesta Schengenin säännösten soveltamisesta Sveitsissä palauttamisen alalla vuonna 2018 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä neuvoston istunnossaan 14. toukokuuta 2019 hyväksymä neuvoston täytäntöönpanopäätös suosituksen antamisesta Schengenin säännösten soveltamisesta palauttamisen alalla Sveitsissä vuonna 2018 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Neuvoston 7. lokakuuta 2013 antaman asetuksen (EU) N:o 1053/2013 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti tämä suositus toimitetaan Euroopan parlamentille ja kansallisille parlamenteille.

Neuvoston täytäntöönpanopäätös

SUOSITUKSEN

antamisesta Schengenin säännösten soveltamisesta Sveitsissä palauttamisen alalla vuonna 2018 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten ja toimeenpanevan komitean 16 päivänä syyskuuta 1998 pysyvän Schengenin arviointi- ja soveltamiskomitean perustamisesta tekemän päätöksen kumoamisesta 7 päivänä lokakuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1053/2013¹ ja erityisesti sen 15 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Tämän suosituksen antamista koskevan päätöksen tarkoituksena on suosittaa Sveitsille toimia niiden puutteiden korjaamiseksi, jotka havaittiin palauttamisen alalla vuonna 2018 tehdyssä Schengen-arvioinnissa. Arvioinnista laadittu kertomus, joka sisältää havainnot ja arviot ja jossa luetellaan havaitut parhaat käytännöt ja puutteet, on hyväksytty komission täytäntöönpanopäätöksellä C(2019) 430.
- (2) Zürichin kantonin poliisin käyttämiä nykyaikaisia, räätälöityjä ja kannettavia teknisiä laitteita, joissa käytettävän ohjelmiston avulla helpotetaan kolmansien maiden kansalaisten nopeaa tunnistamista vertaamalla biometrisiä tietoja ja tekemällä hakuja tietokannoista kentällä, olisi pidettävä hyvänä käytäntönä edellyttäen, että henkilötietojen suoja koskevien vaatimusten täysimääräinen noudattaminen varmistetaan.

¹ EUVL L 295, 6.11.2013, s. 27.

- (3) Sen varmistamiseksi, että palauttamista koskevaa Schengenin säännöstöä ja erityisesti direktiivissä 2008/115/EY² vahvistettuja vaatimuksia ja menettelyjä noudatetaan, suositukset 1, 2, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 18 ja 20 olisi asetettava etusijalle.
- (4) Olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi tehokkaalla ja oikeasuhteisella tavalla.
- (5) Tämä suosituksen sisältävä päätös olisi toimitettava Euroopan parlamentille ja jäsenvaltioiden parlamenteille. Arvioidun jäsenvaltion on asetuksen (EU) N:o 1053/2013 16 artiklan 1 kohdan mukaan laadittava kolmen kuukauden kuluessa päätöksen hyväksymisestä toimintasuunnitelma, jossa luetellaan kaikki suositukset arviointikertomuksessa mainittujen puutteiden korjaamiseksi, ja toimitettava kyseinen suunnitelma komissiolle ja neuvostolle,

SUOSITTAA SEURAAVAA:

Sveitsin valaliiton olisi

1. mukautettava toimivaltaisten viranomaisten, myös kantonien viranomaisten, tekemien palauttamispäätösten sisältöä, jotta voidaan järjestelmällisesti ja selkeästi todeta, että kolmannen maan kansalaisen oleskelu on laitonta, ja asettaa tai todeta velvoite poistua maasta direktiivin 2008/115/EY 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti luettuna yhdessä kyseisen direktiivin 3 artiklan 4 kohdan kanssa;
2. muutettava Sveitsin lainsäädännön asiaankuuluvia säännöksiä sen varmistamiseksi, että laittomasti maassa oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille osoitetuissa palauttamispäätöksissä, myös sellaisille henkilöille osoitetuissa palauttamispäätöksissä, jotka ovat saaneet tällaisen päätöksen saatuaan sitä ennen kielteisen päätöksen kansainvälistä suojelua koskevaan hakemukseensa, asetetaan selkeä velvoite poistua Sveitsistä kolmanteen maahan palaamiseksi direktiivin 2008/115/EY 3 artiklan 3 kohdassa vahvistetun "palauttamisen" määritelmän mukaisesti; toteutettava välittömästi toimenpiteitä käytäntöjen mukauttamiseksi vastaavasti;

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98).

3. toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön³ mukaisesti kolmansien maiden kansalaisille, joista on jo tehty palauttamispäätös ja jotka jättävät kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, jonka toimivaltaiset viranomaiset hylkäävät, osoitettujen palauttamispäätösten täytäntöönpanoa jatketaan siitä vaiheesta, jossa se keskeytettiin, heti kun kansainvälistä suojelua koskeva hakemus hylätään ensimmäisessä oikeusasteessa; lopetettava tätä tarkoitusta varten uusien palauttamispäätösten tekeminen tällaisissa tapauksissa;
4. toteutettava välittömästi toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että sellaisten alaikäisten palauttamista koskevissa päätöksissä, jotka ovat paluuelvoitteen alaisten kolmansien maiden kansalaisten perheenjäseniä, mainitaan kyseisiä alaikäisiä koskevat tosiseikkoihin liittyvät ja oikeudelliset perusteet direktiivin 2008/115/EY 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti; nämä edellytykset on täytettävä, kun alaikäisestä tehdään erillinen palauttamispäätös, ja myös silloin, kun alaikäinen sisältyy vanhemmille osoitettuun palauttamispäätökseen;
5. tehtävä kattava arvio kunkin yksittäisen tapauksen erityisolosuhteista, jotta voidaan määrittää paluuelvoitteen alaisille laittomasti oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille vapaaehtoista paluuta varten myönnettävän ajanjakson tosiasiallinen kesto; lopetettava tätä tarkoitusta varten käytäntö, jonka mukaan vapaaehtoista paluuta varten myönnetään järjestelmällisesti 30 päivää riippumatta yksilöllisistä olosuhteista;
6. toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että toimivaltaiset viranomaiset eivät kunkin yksittäisen tapauksen erityisolosuhteiden perusteellisen arvioinnin jälkeen myönnä laittomasti oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille järjestelmällisesti aikaa vapaaehtoista paluuta varten, tai myöntävät vähemmän kuin seitsemän päivää, jos direktiivin 2008/115/EY 7 artiklan 4 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät, erityisesti silloin, kun asianomaiset kolmansien maiden kansalaiset ovat vaaraksi yleiselle järjestykselle, yleiselle turvallisuudelle tai valtion turvallisuudelle;

³ Asia C-601/15 PPU, *J.N.*, ECLI:EU:C:2016:84.

7. varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset tekevät ilman aiheetonta viivytystä päätöksen kolmansien maiden kansalaisten oleskelun laillisuudesta kaikissa tapauksissa, joissa kolmansien maiden kansalaiset on otettu kiinni, direktiivin 2008/115/EY⁴ 6 artiklan mukaisesti, sellaisena kuin Euroopan unionin tuomioistuin on sitä tulkinnut; toteutettava erityisesti toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että asianomaisten viranomaisten kolmansien maiden kansalaisille myöntämä aika, jonka kuluessa heidän on esitettävä mahdolliset huomautuksensa oleskelunsa laillisuudesta, ei johda perusteettomiin viivytyksiin palauttamispäätösten tai muiden päätösten antamisessa, varsinkaan silloin, kun tällaiset tiedot on jo kerätty tai ne ovat suoraan saatavilla muista lähteistä ja/tai menettelyistä;
8. muutettava Sveitsin lainsäädännön asiaankuuluvia säännöksiä yhdenmukaistaakseen ne laittoman oleskelun kriminalisointia direktiivin 2008/15/EY mukaisesti käynnistettyjen menettelyjen yhteydessä koskevan Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön kanssa; toteutettava toimenpiteitä käytäntöjen mukauttamiseksi vastaavasti;
9. toteutettava ilman huoltajaa olevien alaikäisten osalta toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että toimivaltaiset viranomaiset joko tekevät palauttamispäätöksen tai myöntävät oleskeluoikeuden ottaen asianmukaisesti huomioon lapsen edun direktiivin 2008/115/EY 5 artiklan mukaisesti; varmistettava, että ennen kuin päätetään tehdä palauttamispäätös tällaisissa tapauksissa, asianmukaisen elimen sallitaan tarjota apua saman direktiivin 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
10. toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että kun ilman huoltajaa olevaan alaikäiseen liittyvä palauttamispäätös on tehty direktiivin 2008/115/EY 5 artiklassa mainitut tekijät asianmukaisesti huomioon ottaen ja direktiivin 10 artiklan edellytykset täyttäen, vastuussa olevat viranomaiset toteuttavat kaikki tarvittavat ja oikeasuhteiset toimenpiteet päätöksen panemiseksi täytäntöön, myös silloin, kun ilman huoltajaa olevat alaikäiset eivät halua lähteä vapaaehtoisesti;

⁴ Asia C-329/11, *Achughbadian*, ECLI:EU:C:2011:807.

11. muutettava Sveitsin lainsäädännön asiaankuuluvia säännöksiä tai täytäntöönpano-ohjeistusta sellaisten objektiivisten ja sitovien kriteerien laatimiseksi, joilla määritetään kolmannen maan kansalaisen pakenemisen vaara, erityisesti sen määrittämiseksi, olisiko myönnettävä aikaa vapaaehtoista paluuta varten; toteutettava toimenpiteitä käytäntöjen mukauttamiseksi vastaavasti;
12. otettava käyttöön tehokkaita tuetun vapaaehtoisen paluun ohjelmia tuen antamiseksi myös niille kolmansien maiden kansalaisille, jotka eivät ole jättäneet kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta, kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen maahanpääsy- ja tukikelpoisuussääntöjen mukaisin edellytyksin;
13. laadittava selkeät säännöt, jolla varmistetaan, että palauttamispäätöksiä ja tarvittaessa maahantulokieltoja voidaan tapauskohtaisen arvioinnin perusteella ja suhteellisuusperiaatetta noudattaen antaa maassa laittomasti oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille, jotka on pysäytetty maastalähtötarkastuksessa ulkorajalla;
14. muutettava kansallisen lainsäädännön säännöksiä sekä ryhdyttävä välittömiin toimiin sen varmistamiseksi, että säilöönotto maasta poistamista varten tapahtuu käytännössä ja yleensä erityisissä säilöönottolaitoksissa ja että vankilamajoitusta käytetään vain poikkeustoimenpiteenä, kuten direktiivin 2008/115/EY 16 artiklan 1 kohdassa säädetään; kun on turvauduttava vankilamajoitukseen, varmistettava, että pitäminen erillään vangeista on taattu asianmukaisin keinoin, jotka vastaavat täysimääräisesti säilöönoton hallinnollista luonnetta, esimerkiksi muilla keinoin kuin eristämällä kolmansien maiden kansalaiset selleihinsä;
15. lisättävä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten, erityisesti miespuolisten kolmansien maiden kansalaisten, säilöönottopaikkoja erityislaitoksissa säilöönottokapasiteetin saattamiseksi vastaamaan todellisia tarpeita, jotta voidaan tukea ja vahvistaa palauttamispäätösten tehokasta ja oikeasuhteista täytäntöönpanoa direktiivin 2008/115/EY 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

16. varmistettava, että palauttamismenettelyn kohteena olevien laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten säilöönottojärjestelmä Thunin aluevankilassa mahdollistaa säilöön otetuille henkilöille sen, että he voivat viettää enemmän aikaa selliensä ulkopuolella, että selleissä on riittävästi päivänvaloa ja että käytettävissä on riittävä ulkotila; käytettävä ruumiintarkastusta vähemmän tungettelevia menetelmiä vastaanottomenettelyn aikana Thunin aluevankilassa;
17. varmistettava, että Thunin aluevankilassa on säännöllisesti läsnä riittävästi hyvin koulutettua henkilöstöä, joka pystyy vastaamaan säilöön otettujen laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten sekä perheiden, naisten ja alaikäisten tarpeisiin, jotta voidaan taata sekä tilojen turvallisuus että päivittäinen apu säilöön otetuille;
18. varmistettava, että Zürichin lentoaseman pidätystiloissa säilöön otetuille lapsettomille perheille tarjotaan direktiivin 2008/115/EY 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti erillinen majoitustila, joka takaa riittävän yksityisyyden, ja että kahta perheenjäsentä ei eroteta järjestelmällisesti toisistaan;
19. muutettava Zürichin lentoasemalla olevissa erityistiloissa säilöön otettuihin laittomasti oleskeleviin kolmansien maiden kansalaisiin sovellettavaa järjestelmää sen varmistamiseksi, että sellit ovat lukittuina mahdollisimman lyhyen ajan päivän aikana ja erityisesti että säilöön otettuja ei ole lukittu sulleihinsä yhtä kokonaista päivää pidemmäksi ajaksi viikon aikana; varmistettava, että säilöön otetuilla on käytettävissään suuremmat sisätilat;
20. muutettava Bernin aluevankilassa säilöön otettuihin laittomasti oleskeleviin kolmansien maiden kansalaisiin sovellettavaa järjestelmää sen varmistamiseksi, että sellit ovat lukittuina mahdollisimman lyhyen ajan päivän aikana; varmistettava, että säilöön otetuilla on käytettävissään suuremmat sisätilat.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*